

Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön historiallisten arkistojen avaamisesta yleisölle annetun asetuksen (ETY, Euratom) N:o 354/83 muuttamisesta

(2002/C 331 E/30)

KOM(2002) 462 lopull. — 2002/0203(CNS)

(Komission esittämä 19 päivänä elokuuta 2002)

PERUSTELUT

1. Yhteenveto

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 30. toukokuuta 2001 asetuksen (EY) N:o 1049/2001, jossa vahvistetaan puitteet Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamiselle yleisön tutustuttavaksi.

Kyseisen asetuksen 18 asetuksessa säädetään, että komissio tarkastelee, onko Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön historiallisten arkistojen avaamisesta yleisölle annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 354/83 yleisön tutustumisesta asiakirjoihin annetussa uudessa asetuksessa vahvistettujen periaatteiden ja rajoitusten mukainen.

Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 7 kohdassa säädetään, että saman artiklan 1–3 kohdassa säädettyjä poikkeuksia tutustumisoikeuteen sovelletaan enintään 30 vuoden ajan. Kuitenkin yksityiselämän (4 artiklan 1 kohdan b alakohta) tai taloudellisten etujen (4 artiklan 2 kohdan ensimmäinen luetelmakohta) suojaa koskevia poikkeuksia sekä arkaluonteisia asiakirjoja koskevia erityissäännöksiä (9 artikla) voidaan tarvittaessa soveltaa kyseisen ajanjakson jälkeenkin.

2. Soveltamisalaan kuuluvat toimet (1 artikla)

Koska tilintarkastustuomioistuimesta on tullut Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ⁽¹⁾ 7 artiklan nojalla toimitin, sitä ei enää tarvitse 1 artiklassa rinnastaa toimielimiin. Tätä asetusta sovellettaessa talous- ja sosiaalikomitea sekä alueiden komitea rinnastetaan perustamissopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toimielimiin.

3. Tiettyjen poikkeusten ylläpito yli 30 vuoden ajan:

- Yksityiselämän suoja: asetusta (ETY, Euratom) N:o 354/83 ei sovelleta Euroopan yhteisöjen henkilöstön henkilökansioihin eikä tietyn henkilön yksityiselämää tai työtä koskevia tietoja sisältäviin asiakirjoihin; kyseiset asiakirjat eivät ole julkisia. Kyseinen yhden asiakirjaluokan salaiseksi julkistaminen on ristiriidassa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 yleisperiaatteen kanssa, jonka mukaan yleisö voi tutustua kaikkiin asiakirjoihin edellyttäen, että niiden julkistamisella ei vahingoiteta asetuksella nimenomaisesti suojattuja etuja.

Yksityiselämän suoja muodostaa poikkeuksen tutustumisoikeuteen, ja sitä voidaan soveltaa yli 30 vuoden ajan asetuksessa (EY) N:o 45/2001 ⁽²⁾ säädetyin edellytyksin.

- Kaupallisten etujen suoja: ennen kuin toimitin voi päättää 30 vuoden määräajan umpeuduttua julkistaa asiakirjat, joiden levittämisellä voitaisiin vahingoittaa kaupallisia etuja, sen on ilmoitettava asianomaisille yrityksille tai muille kolmansille osapuolille asianomaisen toimielimen määritettävien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti aikomuksestaan tehdä kyseisistä asiakirjoista julkisia.

⁽¹⁾ EYVL C 340, 10.11.1997, s. 173.

⁽²⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

- Arkaluonteisten asiakirjojen suoja: asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 määritellään arkaluonteisiksi asiakirjat, jotka on luokiteltu vähintään luottamuksellisiksi yhteisön tai jäsenvaltion yleistä turvallisuutta, puolustusta ja sotilasasioita, kansainvälisiä suhteita ja finanssi-, raha- tai talouspolitiikkaa koskevan yleisen edun suojaamiseksi.

Toimielin tarkistaa 30 vuoden määräajan umpeuduttua onko arkaluonteisen asiakirjan luokitus säilytettävä. Jos on, asiakirjaa ei avata yleisölle, vaan sitä tarkastellaan määräajoin asetuksen (ETY, Euratom) N:o 354/83 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

4. Luokakohtaisen salaiseksi julistamisen poistaminen (3 artikla)

Asetuksen (ETY, Euratom) N:o 354/83 3 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan sekä 2 kohdan säännöksillä evätään yleisön tutustuminen seuraaviin asiakirjaluokkiin: Euratomin hankintakeskuksen tekemät sopimukset, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa esitetyt asiakirjat sekä vähintään "luottamuksellisiksi" luokitellut asiakirjat.

Asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädetään tutustumisoikeudesta kyseisiin asiakirjoihin, ja niiden julkistaminen voidaan kieltää ainoastaan 4 artiklassa säädettyjen poikkeusten ja 9 artiklassa säädettyjen erityissäännösten perusteella. Tämän johdosta olisi poistettava asetuksen (ETY, Euratom) N:o 354/83 luokkiin perustuva poikkeusjärjestelmä ja suojata tarvittaessa asiakirjoja yhden sellaisen tutustumisoikeutta koskevan poikkeuksen perusteella, jonka jatketusta soveltamisesta säädetään asetuksessa (EY) N:o 1049/2001.

Sitä vastoin on syytä pitää voimassa asetuksen (ETY, Euratom) N:o 354/83 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty salassapitoluokitus. Se koskee asiakirjoja, jotka on luokiteltu johonkin Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) perustamissopimuksen 24 artiklan soveltamisesta vuonna 1958 annetussa asetuksessa N:o 3 säädettyyn salassapitoluokkaan. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön (asiassa 328/85 Deutsche Babcock 15.12.1987 annettu tuomio, Kok. 1987, s. 5119) mukaan EY:n perustamissopimuksen määräyksiä sekä perustamissopimuksen perusteella annettuja säännöksiä ja määräyksiä sovelletaan Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien asioiden ainoastaan muiden säännösten ja määräysten puuttuessa. Kyseiset salassapitojärjestelmät eivät siis kuulu asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 ja asetuksessa (ETY, Euratom) N:o 354/83 säädettyjen tutustumissääntöjen soveltamisalaan. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohtaa ei kuitenkaan voida pitää voimassa, koska ei ole olemassa Euratom-säännöksiä ja määräyksiä, joissa vaadittaisiin hankintasopimusten salassapitoa. Hankintasopimusten suoja varmistetaan kuitenkin, jos niihin voidaan soveltaa kaupallisia etuja koskevaa poikkeusta.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 203 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

joitukset on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 ⁽¹⁾.

- (2) Asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädettyjä poikkeuksia tutustumisoikeuteen sovelletaan enintään 30 vuoden ajan. Kuitenkin yksityiselämän tai kaupallisten etujen suojaa koskevia poikkeuksia sekä arkaluonteisia asiakirjoja koskevia erityissäännöksiä voidaan tarvittaessa soveltaa kyseisen ajanjakson jälkeenkin.

- (3) Neuvoston asetuksessa (ETY, Euratom) N:o 354/83 ⁽²⁾ säädetään, että yleisö ei pääse tutustumaan tiettyihin asiakirjaluokkiin 30 vuoden määräajan jälkeen niiden antamisesta. Kyseiset salassapitosäännökset olisi yhtenäistettävä asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädettyjen tutustumisoikeutta koskevien poikkeusten kanssa.

(1) Yleisön oikeutta tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin koskevat perusperiaatteet ja ra-

(1) EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43.

(2) EYVL L 43, 15.2.1983, s. 1.

(4) Asetuksen (ETY, Euratom) N:o 354/83 soveltamista varten on syytä säätää, että talous- ja sosiaalikomitea sekä alueiden komitea rinnastetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toimielimiin.

(5) Tämän johdosta asetusta (ETY, Euratom) N:o 354/83 on muutettava,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (ETY, Euratom) N:o 354/83 seuraavasti:

1. Korvataan 1 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön toimielimet, jäljempänä ’toimielimet’, perustavat historiallisia arkistoja ja avaavat ne yleisölle tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin 30 vuoden kuluttua asiakirjojen antamisesta. Tätä asetusta sovellettaessa talous- ja sosiaalikomitea sekä alueiden komitea rinnastetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toimielimiin.”

2. Korvataan 2 ja 3 artikla seuraavasti:

”2 artikla

1. Jos asiakirjat kuuluvat niihin poikkeuksiin, jotka koskevat yksityiselämää ja yksilön koskemattomuutta tai tietyn fyysisen henkilön tai oikeushenkilön kaupallisia etuja mukaan luettuna teollis- ja tekijän oikeuksien osalta, kyseisiä poikkeuksia voidaan soveltaa kauemminkin kuin 30 vuoden ajan, mikäli soveltamisedellytykset edelleen täyttyvät.

2. Asiakirjat, jotka sisältävät tietyn henkilön yksityiselämää tai työtä koskevia tietoja Euroopan yhteisöjen henkilöstön henkilökansiot mukaan luettuina, tulevat julkisiksi yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja erityisesti sen 4 ja 5 artiklan mukaisesti.

3. Ennen kuin toimielin voi päättää julkistaa asiakirjat, joiden levittämällä voitaisiin vahingoittaa tietyn fyysisen henkilön tai oikeushenkilön kaupallisia etuja mukaan luettuna teollis- ja tekijän oikeuksien osalta, sen on ilmoitettava asianomaiselle yritykselle tai henkilölle asianomaisen toimie-

limen määritettävien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti aikomuksesta tehdä kyseisistä asiakirjoista julkisia. Kyseisiä asiakirjoja ei julkisteta, jos toimielin asianomaisten kolmansien osapuolien huomautukset huomioon ottaen katsoo, että julkistamisella vahingoitettaisiin kyseisiä kaupallisia etuja, ellei julkistaminen ole perusteltavissa ylivoimaisella yleisellä edulla.

4. Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 9 artiklassa tarkoitettuihin arkaluonteisiin asiakirjoihin voi tutustua kyseisessä säännöksessä asetetuissa rajoissa.

3 artikla

Julkisia eivät ole asiakirjat, jotka on luokiteltu johonkin Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 24 artiklan soveltamisesta 31 päivänä heinäkuuta 1958 annetun asetuksen N:o 3 ⁽¹⁾ 10 artiklassa mainittuun salassapitoluokkaan ja joiden salassapitoluokitusta ei ole poistettu.

⁽¹⁾ EYVL 17, 6.10.1958, s. 406.”

3. Poistetaan 4 artikla.

4. Korvataan 6 artikla seuraavasti:

”6 artikla

Kun jäsenvaltio vastaanottaa pyynnön, joka koskee sen hallussa olevaa toimielimestä peräisin olevaa asiakirjaa, jäsenvaltio kuulee asianomaista toimielintä, jollei ole selvää, että asiakirja on luovutettava tai että sitä ei tule luovuttaa, voidakseen tehdä päätöksen, joka ei vaaranna tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista.

Jäsenvaltio voi tämän asemesta toimittaa pyynnön edelleen toimielimelle.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.